

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ДЕРИВАТИВІВ»

Ступінь освіти **Магістр**
Спеціальність **C1, D1, D2, D5, J3**

Тривалість викладання **4 чверть**
Заняття: **4 години на тиждень**
Лекції **2 години на тиждень**
Практичні **2 години на тиждень**
Мова викладання **українська**

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=557>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Оподаткування фінансових деривативів»

Інформація про викладачів:

	Шишкова Наталія Леонідівна, (лекції та практичні) доцент кафедри, доцент, кандидат економічних наук
	Персональна сторінка: http://oa.nmu.org.ua/ua/vikladachi/page3.php
	E-mail: Shyshkova.N.L@nmu.one

1. Анотація до курсу

Якщо ви оберете цю дисципліну, то ваші фахові знання та навички будуть доповнені такою важливою складовою, як обчислення податкових платежів для особливого виду цінних паперів – фінансових деривативів. Ми розглянемо законодавчу базу оподаткування фінансових деривативів, основні операції з ними, хто і у яких випадках виступає платником податків та як знайти оптимальну модель оподаткування для фінансових деривативів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо здійснення оподаткування фінансових деривативів, а також рівня комунікації, автономності та відповідальності, необхідних для розв'язання складних професійних завдань і проблем, навчання, проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності.

Завдання курсу:

- Зрозуміти сутність, види, особливості та функції фінансових деривативів.
- Ознайомитися з нормативною основою оподаткування фінансових деривативів.
- Навчитися обчислювати податки для операцій з фінансовими деривативами.
- Навчитися зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців.
- Призвичаїтися до прийняття рішень у складних та непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- Підвищити рівень персональної відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди.
- Підвищити рівень персональної готовності та здатності до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

3. Результати навчання:

- Аргументувати вибір системи оподаткування операцій з форвардами, ф'ючерсами, опціонами і варантами
- Комбінувати особливості автоматизації обліку і оподаткування фінансових деривативів
- Пояснювати ризики в процедурі контролю оподаткування похідних фінансових інструментів
- Аналізувати відмінності деривативів за видами
- Інтерпретувати основи законодавчого регулювання деривативів в Україні
- Відрізняти особливості випуску, обігу та оподаткування фінансових деривативів
- Рекомендувати процедури обліку і оподаткування фінансових деривативів у небанківських установ
- Описувати та використовувати процедури обліку і оподаткування фінансових деривативів в установах банку.

4. Структура курсу

Календарний план курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу. Політика курсу. Вимоги. Навчальні матеріали. Екзаменаційні білети. Академічна доброчесність. Деривативи: сутність, види	Лекція	Силабус. Екзаменаційні білети. Навчальна література. 1, с. 7-41	—
	Демонстрація та обговорення презентацій «Характеристика видів деривативів»	Практика	Описання ситуацій, інтерактивний діалог	10
2	Нормативне забезпечення деривативів в Україні	Лекція	1, с.55-65	—
	Демонстрація та обговорення презентацій «Особливості нормативного регулювання різних видів деривативів»	Практика	Описання ситуацій, інтерактивний діалог	10*
3	Правила випуску, обігу та оподаткування фінансових деривативів	Лекція	1, с. 66-110	—

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	Розв'язання задач	Практика	Описання ситуацій, завдання	5
4	Облік і оподаткування фінансових деривативів у небанківських установ	Лекція	1, с.111-132	—
	Розв'язання задач	Практика	Описання ситуацій, завдання	5
5	Облік і оподаткування фінансових деривативів в установах банку	Лекція	1, с.133-159 2	—
	Розв'язання задач	Практика	Описання ситуацій, завдання	5
6	Оподаткування операцій з форвардами, ф'ючерсами, опціонами і варантами	Лекція	1, с.160-204	—
	Кейс «Оподаткування операцій з деривативами»	Практика	Описання ситуацій	10**
7	Автоматизація обліку і оподаткування фінансових деривативів	Лекція	1, с.205-229	—
	Розв'язання задач	Практика	Описання ситуацій	5
8	Контроль оподаткування похідних фінансових інструментів	Лекція	1, с. 230-278 2 Контрольна робота з тестів і відкритих запитань	- 30
	Ділова гра «Хеджування чи спекуляція?»	Практика	Описання ситуацій, інтерактивний діалог	20
9	Підсумковий контроль, якщо поточний менше 60 балів або за бажанням студента підвищити свою оцінку	Лекція	Тести і відкриті питання в екзаменаційних білетах	—
	Підведення підсумків роботи за чверть, оголошення проміжних результатів роботи за чверть	Практика	Інтерактивний діалог	-

* за бажанням замість презентації студент може виконати інше завдання – написати есе на тему «Деривативи як фактор світової кризи/розвитку світової глобалізації/хеджування операційної діяльності». Критерії оцінювання есе дивіться нижче.

** за бажанням замість кейсу студент може виконати інше завдання – підготувати та представити на конференції тези доповіді на будь-яку тему. Наприклад, на тему «Валютне регулювання неадміністративними методами». Ця робота буде оцінена

еквівалентно кейсу. Вимоги до написання та оцінювання тез доповіді на конференції можна отримати у викладача.

Інформація для студентів заочної форми навчання.

На сайті університету знаходиться графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем:

- 1 лекція – лекція тижня 1 з таблиці 4.
- 2 лекція – лекція тижня 5,6 з таблиці 4.
- 1 практика - практика тижня 5,6 з таблиці 4.
- 2 практика – комплексна контрольна робота.

Решту практичних завдань студент опановує самостійно. Виконані завдання практичних занять здаються за 2 тижні до сесії згідно графіку навчального процесу. Умови завдань знаходяться на сторінці курсу на платформі Moodle. Виконання комплексної контрольної роботи для студентів заочної форми навчання є обов'язковим. Підсумкова оцінка за дисципліну дорівнює середньому суми оцінок за контрольну роботу, аудиторні заняття та комплексну контрольну роботу.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).

Спеціалізовані програми CaseWareАудит, MASTER Бухгалтерія, М.Е.Дос, інстальовані в аналітичному центрі кафедри 10/403.

На лекційних та практичних заняттях необхідні калькулятори.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. **Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.** Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається з успішності за виконання завдань, приведених у п.4. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів за поточний контроль та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, кейсів. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100
---	--

6.3. Критерії оцінювання *тестів та відкритих письмових та усних контрольних питань*:

УВАГА! У ТВОРЧИХ ЗАВДАННЯХ ОРИГІНАЛЬНІ, УНІКАЛЬНІ (АВТОРСЬКІ) ІДЕЇ ЗДОБУВАЧА ПІДТРИМУЮТЬСЯ +5 БАЛАМИ ДО ОЦІНКИ ЗАВДАННЯ! ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧ ПРИТЯГУЄТЬСЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ!

1 правильна відповідь тесту оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:
5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів, доповнення еталону інформацією з додаткової літератури з посиланням на неї, правильна мова викладення матеріалу.

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4. Критерії оцінювання *кейсів*:

У підсумку за розв'язання кейсу можна отримати максимально 10 балів, додавши такі складові:

Ідентифіковано проблему обліку, аудиту, контролю, оподаткування – 1 бал;

Описано проблему (пояснено її сутність, негативні наслідки) – 1 бал;

Використано всі релевантні вихідні дані з аргументацією відбору даних – 1 бал;

Коректно здійснено стандартні розрахунки, які впливають з даних кейсу – 1 бал;

Коректно здійснено нестандартні розрахунки, які не впливають з даних кейсу, але можуть бути зроблені на основі додаткових даних відкритого доступу, з поясненням необхідності провести саме такі розрахунки у даному кейсі – 2 бали;

Зроблено стандартний висновок та стандартне рішення проблеми кейсу – 1 бал;

Зроблено оригінальний висновок з аргументацією та надано оригінальні пропозиції розв'язання проблеми кейсу – 3 бали;

6.5. Критерії оцінювання *розв'язання задач*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

2 бали: отримано неправильну відповідь, не використано формули (алгоритми) з поясненням змісту окремих їх складових, не зазначено одиниці виміру під час кожної дії.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.6 Критерії оцінювання *ділових ігор* доводяться викладачем до відома студентів перед початком кожної ділової гри у вигляді правил та умов отримання оцінки. При цьому до уваги береться результат команди, злагоженість дій учасників, правильність виконання інструкцій, розподіл обов'язків між учасниками команди. В залежності від специфіки ділової гри зазначені умови можуть доповнюватися або змінюватися.

6.7 Критерії оцінювання *демонстрації та обговорення презентацій*

У підсумку за демонстрацію та обговорення презентацій можна отримати максимально 10 балів, додавши такі складові:

Презентація містить усі стандартні структурні елементи: титульний слайд; мету доповіді (поставленого завдання); проблему, про яку говорить автор, та розкриття її змісту; шляхи вирішення проблеми (відомі або авторські); висновки; фінальний слайд – 1 бал.

Структурні елементи презентації за своїм змістом мають відношення до поставленої на розгляд теми – 1 бал;

Проблему, шляхи її вирішення та висновки сформульовані коректно – 1 бали.

У змісті презентації використано матеріали з додаткової літератури з відповідними посиланнями – 1 бали.

Використано корпоративний шаблон презентацій з корпоративною символікою – 1 бал.

Доповідь відбулась грамотною мовою – 1 бал.

Доповідь відбулась у формі розповіді замість читання – 1 бал.

Доповідь містила приклади з реального життя, які ілюструють зміст презентації – 1 бал.

Надано відповіді на поставлені питання – 1 бал.

Задано питання до інших презентацій – 1 бал.

6.8. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на

користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

6.9 Критерії оцінювання **наукової роботи – тез доповіді** (індивідуального письмового самостійного завдання від 3 до 5 аркушів А4, виконаного у науковому стилі, що відображає науково обґрунтовані дослідження автора визначеної проблеми): У підсумку за прийняті тези доповіді на конференцію можна отримати 10 балів.

2 бали за актуальність дослідження:

2 бали: наявність актуальної мети дослідження, наявність логічного взаємозв'язку між вступом, критикою думок авторів в огляді літератури та метою дослідження, правильна наукова мова викладення.

1 бал: наявність актуальної мети дослідження, незначні помилки логічного характеру між вступом, критикою думок авторів в огляді літератури та метою дослідження, незначні помилки у мові викладення.

4 бали за основну частину:

4 бали: наявність авторських пропозицій щодо вирішення проблеми, їх опис або опис отримання результату досліджень, аргументів, формул, теоретичного підґрунтя, що є доказовою базою авторського бачення, наявність логічного взаємозв'язку між елементами основної частини, правильна наукова мова викладення.

3 бали: наявність авторських пропозицій щодо вирішення проблеми, їх опис або опис отримання результату досліджень, аргументів, формул, теоретичного підґрунтя, що є доказовою базою авторського бачення, незначні помилки логічного характеру між елементами основної частини, незначні помилки у мові викладення.

2 бали: відсутність або незрозумілість донесення одного з обов'язкових структурних елементів основної частини, наявність орфографічних та/або граматичних помилок.

1 бал: відсутність або незрозумілість донесення одного з обов'язкових структурних елементів основної частини, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок.

2 бали за висновки:

2 бали: наявність стислих тез, що характеризують основні результати дослідження, отримані автором, наявність логічного взаємозв'язку між тезами висновків та іншими частинами роботи, правильна наукова мова викладення.

1 бал: наявність стислих тез, що характеризують основні результати дослідження, отримані автором, незначні помилки логічного характеру між вказаними тезами та іншими частинами роботи, незначні помилки у мові викладення.

2 бали за список літератури:

2 бали: наявність списку літератури з необхідною кількістю релевантних джерел (від 5 джерел надійних наукових видань, які можна отримати через пошукач Google Scholar та інші), що співпадають з джерелами, приведеними в огляді літератури, є актуальними на момент подання роботи, приведені коректно у відповідності з рекомендованим викладачем стилем цитування.

1 бал: наявність списку літератури з необхідною кількістю релевантних джерел (від 5 джерел надійних наукових видань, які можна отримати через пошукач Google Scholar та інші), частково співпадають з джерелами, приведеними в огляді літератури, деякі з них втратили актуальність на момент подання роботи, наявні помилки у стилі цитування.

6.7 Процедура проведення контрольних заходів.

Контрольні заходи з дисципліни будуть здійснені згідно з графіком навчального процесу, який можна знайти на сайті університету. У табл. 4 подано графік завдань поточного контролю. Процедуру виконання завдань поточного контролю викладач оголошує на занятті або заздалегідь. За результатами поточного контролю студент може отримати найвищу оцінку у 100 балів, з'явитися на заняття, коли проводиться комплексна контрольна робота, із заліковою книжкою та отримати оцінку. Якщо оцінка поточного контролю не влаштовує, то студент може виконати комплексну контрольну роботу і також отримати максимально 100 балів. На комплексну контрольну роботу студент повинен з'явитися із заліковою книжкою. Присутність на контрольних заходах сторонніх осіб без дозволу ректора, проректора або декана факультету не допускається. Під час комплексної контрольної роботи користуватися допоміжними засобами заборонено. Комплексна контрольна робота проходитиме за розкладом (див.табл.4). Детально процедуру проведення контрольних заходів можна знайти у Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про оцінювання результатів навчання

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php .

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», Кодексом академічної доброчесності

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php .

7.2.Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри обліку і аудиту у Facebook, Instagram.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої перездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Студенти заочної форми навчання повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступної сесії.

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку: подати письмову заяву до декана згідно з процедурою оскарження, викладеною у Кодексі академічної доброчесності .

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки. **Студенти, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше підсумку у 100 балів за дисципліну.**

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Під час *лекцій та практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач спонукатиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, формул, ситуацій тощо).

Самостійне спостереження (навчання, дослідження). Це безпосереднє самостійне сприймання явищ дійсності у процесі навчання.

Письмові контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальної діяльності підприємства, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Ділова гра. Імітація прийняття рішень керівних працівників або спеціалістів в різних виробничих ситуаціях, здійснювана за заданими правилами групою людей при наявності конфліктних ситуацій або інформаційної невизначеності.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Есе. Самостійний роздум на задану тему з підкріпленням аргументами висловлених тез та антитез.

Для заохочення шерінгу ідеями та вільного мовлення в умовах навчання один в одного використовуються методи:

Виступ. Питання навколо певної тем обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

Мозковий штурм. Генерація творчих ідей на задану тему у команді.

Дебати. У парі учасників протилежної думки обговорюється якесь питання, після чого учасникам пропонується змінити власну позицію та відстоювати її у іншій парі.

Експертна оцінка. Партнер у парі або група слухачів має зазначити сильні і слабкі сторони індивідуальної роботи студента і запропонувати покращення.

Інтерактивні ігрові методи:

Задачі на критичне мислення. Студенти вчаться продукувати та висловлювати сумніви, ставити питання, пропонувати доповнення щодо фактів та тез, які підлягають критиці у етичній манері для розвитку критичного мислення.

9. Ресурси і література

Базова:

1. Хома І., Косик В. (2024). Основні проблеми ринку похідних цінних паперів України та шляхи їх вирішення / О.В. Галицький економічний вісник –Галицький економічний вісник, 1(86), 70–76. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.01

2. Хоменко І., Горобінська І., Теслюк Н., Назаренко Я. (2024). Проблеми та перспективи розвитку ринку похідних фінансових інструментів. Київський економічний науковий журнал – Київський економічний науковий журнал, (5), 150–157. <http://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-5-2224>.

3. Виговська, Н. Г., Дячек, С. М., Довгалюк, В. В. (2023). Стан та перспективи розвитку вітчизняного ринку похідних фінансових інструментів / О.В. Ефективна економіка – Efficienteconomy, (5). <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.17>

Додаткова:

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. (2025). Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights>.

2. Мінфін. (2024). Ключ до успіху? Чому опціони заслуговують на увагу інвесторів у 2024 році. URL: https://minfin.com.ua/ua/2024/02/02/120731867/?utm_source=chatgpt.com

3. Податковий кодекс України (2011) № 2755-VI // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

4. Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>

5. Shyshkova N.L., Nechai N.M., Shyshkova D.S. (2025) Ethical audit of the use of derivatives in tax strategies. Бізнес Інформ. 2025. № 3. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2025&abstract=2025_3_0_240_251

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу НТУ «ДП»

У цьому розділі ми хочемо повідомити вас про документи НТУ «ДП», які визначають права, обов'язки студентів та викладачів, а також регламентують процеси та процедури освіти.

Якщо вам буде щось не зрозуміле, ви можете звернутись до старости, куратора, викладачів кафедри, гаранта програми, завідувача кафедри і ми вам допоможемо.

УВАГА! Перелік та зміст документів постійно оновлюються.

Тому слідкуйте за інформацією на офіційному веб-сайті університету в розділі: Установчі документи та положення

https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/ .